

@zwnne

NLDIGITAL 18 NOVEMBER 2021

Actualiteiten AVG & UAVG enz. over cookies en collectieve acties en schadevergoeding bij overtredingen van de AVG

Prof. mr. G-J. (Gerrit-Jan) ZWENNE

Universiteit
Leiden

NLdigital

1

app tijdenk is en door niemand verplicht kan worden, ook niet door bijvoorbeeld horeca of werkgevers.

De door de minister geraadpleegde landsadvocaat is nogal kritisch op uw advies. Zo zou u weinig aandacht hebben voor de buitengewone omstandigheden die de app noodzakelijk maken. Wat vindt u van die kritiek?

! **'Die zit op de grens van het ongepaste.'** Over de ernst van corona bestaat bij ons geen enkele twijfel. Maar: juist in tijden van crises moet je kritisch blijven en helder nadenken. De Nederlandse burger moet zeker weten dat niemand bij zijn persoonlijke gegevens kan komen, ook al is de app vrijwillig.'

Uw critici zeggen dat de app door deze harde opstelling vertraging kan oplopen

'Dat is echt onzin. Die appathon met de eerste ideeën voor de app

2

HET VERONDERSTELD VERBOD OP COOKIEMUREN

*of de betekenis van nadelige
gevolgen in overw. 42 AVG*

3

Artikel 11.7a Telecomwet

Onverminderd de Algemene verordening gegevensbescherming is het *via een elektronisch communicatienetwerk opslaan van of toegang verkrijgen tot informatie in de randapparatuur van een gebruiker*, alleen toegestaan op voorwaarde dat de betrokken gebruiker:

- a) is voorzien van duidelijke en volledige informatie overeenkomstig de Algemene verordening gegevensbescherming, in ieder geval over de doeleinden waarvoor deze informatie wordt gebruikt, en
- b) daarvoor *toestemming* heeft verleend.

plaatsen en uitlezen van cookies

*is de toestemming
rechtsgeldig als er sprake is
van een cookiemuur..?*

*is de toestemming in vrijheid
gegeven...?*

Toestemming mag niet worden geacht vrijelijk te zijn verleend indien de betrokkene geen echte of vrije keuze heeft of zijn toestemming niet kan weigeren of intrekken *zonder nadelige gevolgen* (overw. 42 Preambulie AVG)

4

cookiemurenverbod voor overheid e.d.

Art 11.7a
lid 5 Tw

De toegang van de gebruiker tot een dienst van de informatiemaatschappij die wordt geleverd door of namens een krachtens publiekrecht ingestelde rechtspersoon wordt niet afhankelijk gemaakt van het verlenen van toestemming

7

Een cookiemuur is over het algemeen dan ook een rechtmatige manier om aan het toestemmingsvereiste in de cookiebepaling te voldoen. Ook al is dit niet de meest gebruiksvriendelijke manier en is het technisch ook nooit noodzakelijk, het staat de websitehouder in beginsel wel vrij om te bepalen of hij een bezoeker die geen toestemming geeft voor het gebruik van cookies, al dan niet toegang geeft tot zijn website. Dit kan anders zijn als de bezoeker zo afhankelijk is van de via een bepaalde website aangeboden diensten en informatie, dat er door het gebruik van de cookiemuur geen sprake meer kan zijn van een «vrije» wilsuiting wanneer de bezoeker vervolgens het vakje «ik geef toestemming» aanklikt.

KST II 2013/14, 33902, nr. 3, p. 29

8

AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS

Wettelijke regels voor cookies

Voor het gebruik van cookies gelden wettelijke regels. Dat zijn in de eerste plaats regels uit de Telecommunicatiewet (Tw).

Maar op tracking cookies (in combinatie met overige gegevens die over het websitebezoek worden verzameld) is ook de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing.

Uitleg over de wettelijke eisen aan andere soorten cookies is te vinden op de website van de Autoriteit Consument en Markt (ACM).

Cookiewalls

Op grond van de AVG zijn cookiewalls niet toegestaan. Dat komt omdat de AVG **3 bepaalde eisen** stelt aan de benodigde toestemming voor het plaatsen van tracking cookies.

Met een cookiewall (cookiemuur) kunnen websites, apps of andere diensten géén geldige toestemming krijgen van hun bezoekers of gebruikers.

Text proposed by the Commission

(22) The methods used for providing information and obtaining end-user's consent should be as user-friendly as possible. Given the ubiquitous use of tracking cookies and other tracking techniques, end-users are increasingly requested to provide consent to store such tracking

provide consent. The use of technical means to provide consent, for example, through transparent and user-friendly settings, may address this problem. Therefore, this Regulation should provide for the possibility to express consent by using the appropriate settings of a browser or other application. The choices made by end-users when establishing their general

any third parties. Web browsers are a type of software application that permits the retrieval and presentation of information on the internet. Other types of applications, such as the ones that permit calling and messaging or provide route guidance, have also the same capabilities. Web browsers mediate much of what occurs between the end-user and the website. From this perspective, they are in a privileged position to play an active role to help the end-user to control the flow of information to and from the terminal equipment. More particularly web browsers may be used as gatekeepers, thus helping end-users to prevent information from their terminal equipment (for example smart phone, tablet or computer) from being accessed or stored.

Amendment

(22) The methods used for providing information and obtaining end-user's consent should be as user-friendly as possible. Given the ubiquitous use of tracking cookies and other tracking techniques, users are increasingly requested to provide consent to store such tracking cookies

This Regulation should prevent the use of so-called "cookie walls" and "cookie banners" that do not help users to maintain control over their personal information and privacy or become informed about their rights. The use of technical means to provide consent, for

this Regulation should provide for the possibility to express consent by technical specifications, for instance by using the appropriate settings of a browser or other application. Those settings should include choices concerning the storage of information on the user's terminal equipment as well as a signal sent by the browser or other application indicating the user's preferences to other parties. The choices made by users when establishing the general privacy settings of a browser or other application should be binding on, and enforceable against, any third parties. Web browsers are a type of software application that permits the retrieval and presentation of information on the internet. Other types of applications, such as the ones that permit calling and messaging or provide route guidance, have also the same capabilities. Web browsers mediate much of what occurs between the user and the website. From this perspective, they are in a privileged position to play an active role to help the end-user to control the flow of information to and from the terminal equipment. More particularly web browsers, or applications or operating systems may be used as the executor of a user's choices, thus helping end-users to prevent information from their terminal equipment (for example smart phone, tablet or computer) from being accessed or stored.

nog wel discussie...

Text proposed by the Commission

(22) The methods used for providing information and obtaining end-user's consent should be as user-friendly as possible. Given the ubiquitous use of tracking cookies and other tracking techniques, **end-users** are increasingly requested to provide consent to store such tracking cookies in their terminal equipment. As a result, **end-users** are overloaded with requests to provide consent. The use of technical means to provide consent, for example, through transparent and user-friendly settings, may address this problem. Therefore, this Regulation should provide for the possibility to express consent by using the appropriate settings of a browser or other application. The choices made by **end-users** when establishing **its** general privacy settings of a browser or other application should be binding on, and enforceable against, any third parties. Web browsers are a type of software application that permits the retrieval and presentation of information on the internet. Other types of applications, such as the ones that permit calling and messaging or provide route guidance, have also the same capabilities. Web browsers mediate much of what occurs between the **end-user** and the website. From this perspective, they are in a privileged position to play an active role to help the end-user to control the flow of information to and from the terminal equipment. More particularly web browsers may be used as **gatekeepers**, thus helping end-users to prevent information from their terminal equipment (for example smart phone, tablet or computer) from being accessed or stored.

nog wel discussie...

11

Amendment

(22) The methods used for providing information and obtaining end-user's consent should be as user-friendly as possible. Given the ubiquitous use of tracking cookies and other tracking techniques, users are increasingly requested to provide consent to store such tracking cookies in their terminal equipment. As a result, **users** are overloaded with requests to provide consent. ***This Regulation should prevent the use of so-called "cookie walls" and "cookie banners" that do not help users to maintain control over their personal information and privacy or become informed about their rights.*** The use of technical means to provide consent, for example, through transparent and user-friendly settings, may address this problem. Therefore, this Regulation should provide for the possibility to express consent by **technical specifications, for instance by** using the appropriate settings of a browser or other application. ***Those settings should include choices concerning the storage of information on the user's terminal equipment as well as a signal sent by the browser or other application indicating the user's preferences to other parties.*** The choices made by **users** when establishing **the** general privacy settings of a browser or other application should be binding on, and enforceable against, any third parties. Web browsers are a type of software application that permits the retrieval and presentation of information on the internet. Other types of applications, such as the ones that permit calling and messaging or provide route guidance, have also the same capabilities. Web browsers mediate much of what occurs between the **user** and the website. From this perspective, they are in a privileged position to play an active role to help the end-user to control the flow of information to and from the terminal equipment. More particularly web browsers, **or applications or operating systems** may be used as **the executor of a user's choices**, thus helping end-users to prevent information from their terminal equipment (for example smart phone, tablet or computer) from being accessed or stored.

nog wel discussie...

12

het zgn. ePrivacy-onderhandelingsmandaat

cookiewall in het zgn. concept d.d. 10 februari jl.

[...] [W]here access is provided without direct monetary payment and is made dependent on the consent of the end-user to the storage and reading of cookies for additional purposes, requiring such consent would normally not be considered as depriving the end-user of a genuine choice if the end-user is able to choose between services, on the basis of **clear, precise and user-friendly information** about the purposes of cookies and similar techniques, between **an offer that includes consenting** to the use of cookies for additional purposes on the one hand, and **an equivalent offer by the same provider that does not involve consenting** to data use for additional purposes, on the other hand.

Conversely, in some cases, making access to website content dependent on consent to the use of such cookies may be considered, in the presence of a **clear imbalance** between the end-user and the service provider as depriving the end-user of a genuine choice. This would normally be the case for websites providing certain services, such as those provided by **public authorities**. Similarly, such imbalance could exist where the end-user has only few or **no alternatives** to the service, and thus has no real choice as to the usage of cookies for instance in case of service providers in a **dominant position**.

cookiewall is allowed, if

- clear precise and user-friendly information is provided
- user can chose between (a) free services with consent for additional purposes and (b) payed services without consenting for additional purposes

but not if there is no real choice, i.e. in case of a clear imbalance between end-user and provider, e.g. public authorities or provider with dominant

recital
20aaaa

[T]he Council of State overturned the provision of the guidelines prohibiting in a general and absolute manner the practice of "cookie walls", ruling that such a prohibition could not be included in an act of soft law.

consequently, at the moment cookiewalls are not prohibited

COLLECTIEVE ACTIES

lopende zaken en ontwikkelingen

lopende zaken...

<p><i>Data Privacy Stichting vs. Facebook</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • grondslag- en transparantievereisten, verwerkingsverbod bijzondere gegevens, cookieregels • verklaring voor recht • Rb A'dam 30 juni 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:3307 	<p><i>St. Onderzoek Marktinformatie, St. Take Back Your Privacy, st. Massaschade & Consument vs. TikTok</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • grondslag- en transparantievereisten, derde landendoorgifte (etc.) • verklaring voor recht (etc.), schadevergoeding 	<p><i>Privacy First vs Staat (Min, J&V)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • rechtmatigheid van kentekenregistratie o.b.v. art. 126jj Sv • verklaring voor recht, verbod kentekenregistratie
<p><i>St. The Privacy Collective vs. Oracle en Salesforce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • cookieregels, profilering, grondslag- en transparantie-vereisten, doelbinding etc. • verklaring voor recht, schadevergoeding 	<p><i>Privacy First vs Staat (Min. Financiën)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • rechtmatigheid van UBO-register, AMLD4, AMLD5, art. 15a Handelregisterwet • verklaring voor recht, buitenwerkingstelling art. 15a Hrw, prejudiciële vragen • Rb DHG 18 maart 2021, ECLI:NL:RBDHA:2021:2457 én Hof DHG 15 november 2021 ECLI:NL:GHDHA:2021:2176 	<p><i>Amnesty International c.s. vs Staat (Min. Defensie en Minf. J&V)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • controles i.h.k.v. Mobiel Toezicht Veiligheid (MTV) door de Koninklijke Marechaussee • verwerkingsverbod bijzondere gegevens, profilering • verklaring voor recht, resp. verbod MTV • Rb DHG 22 sept. 2021, ECLI:NL:RBDHA:2021:10280
<p><i>St. Stop Online Shaming en St. Expertisebureau Online Kindermisbruik vs [X] handelend onder de naam [Y]</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • rechtmatigheid website vagina.nl • verwerkingsverbod bijzondere gegevens • verklaring voor recht 	<p><i>St. Stop Online Shaming vs St. Slachtoffers latrogene Nalatigheid-Nederland</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • rechtmatigheid website • grondslag- en transparantievereisten • verbod website 	

lopende zaken: principieel

Privacy First vs Staat (Min. Financiën)

- rechtmatigheid van UBO-register, AMLD4, AMLD5, art. 15a Handelregisterwet
- verklaring voor recht, buitenwerkingstelling art. 15a Hrw, prejudiciële vragen
- Rb DHG 18 maart 2021, ECLI:NL:RBDHA:2021:2457 én Hof DHG 15 november 2021 ECLI:NL:GHDHA:2021:2176

Privacy First vs Staat (Min, J&V)

- rechtmatigheid van kentekenregistratie o.b.v. art. 126jj Sv
- verklaring voor recht, verbod kentekenregistratie

17

17

lopende zaken: ontvankelijkheid en bevoegdheid

Data Privacy Stichting vs. Facebook

- grondslag- en transparantievereisten, verwerkingsverbod bijzondere gegevens, cookieregels
- verklaring voor recht (geen schadevergoeding)
- Rb A'dam 30 juni 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:3307

'procedure tegen verwerkingsverantwoordelijke [...] wordt ingesteld bij de gerechten van de lidstaat waar de verwerkingsverantwoordelijke [...] een vestiging heeft.

Een dergelijke procedure kan ook worden ingesteld bij de gerechten van de lidstaat waar de betrokkene gewoonlijk verblijft'

- rechtbank A'dam is bevoegd (Brussels I bis-vo. en Rv, alsmede art. 79.2 AVG (verw. 147))
- geen aanleiding tot het stellen van prejudiciële vragen
- weldegelijk sprake van gelijksoortige belangen i.d.z.v. art. 305a BW
- voldaan aan de vereisten van art. 80.2 AVG

collectieve actie kan 'onafhankelijk van de opdracht van betrokkene' worden ingesteld

18

lopende zaken...

Data Privacy Stichting vs. Facebook

- grondslag- en transparantievereisten, verwerkingsverbod bijzondere gegevens, cookieregels
- verklaring voor recht
- Rb A'dam 30 juni 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:3307

St. Onderzoek Marktinformatie, St. Take Back Your Privacy, st. Massaschade & Consument vs. TikTok

- grondslag- en transparantievereisten, derde landendoorgifte (etc.)
- verklaring voor recht (etc.), schadevergoeding

Privacy First vs Staat (Min, J&V)

- rechtmatigheid van kentekenregistratie o.b.v. art. 126jj Sv
- verklaring voor recht, verbod kentekenregistratie

St. The Privacy Collective vs. Oracle en Salesforce

- cookieregels, profilering, grondslag- en transparantie-vereisten, doelbinding etc.
- verklaring voor recht, schadevergoeding

Privacy First vs Staat (Min. Financiën)

- rechtmatigheid van UBO-register, AMLD4, AMLD5, art. 15a Handelregisterwet
- verklaring voor recht, buitenwerkingstelling art. 15a Handelsregisterwet, prejudiciële vragen
- Rb DHG 18 maart 2021, ECLI:NL:RBDHA:2021:2457

Amnesty International c.s. vs Staat (Min. Defensie en Minf. J&V)

- controles i.h.k.v. Mobiel Toezicht Veiligheid (MTV) door de Koninklijke Marechaussee
- verwerkingsverbod bijzondere gegevens, profilering
- verklaring voor recht, resp. verbod MTV
- Rb DHG 22 sept. 2021, ECLI:NL:RBDHA:2021:10280

St. Stop Online Shaming en St. Expertisebureau Online Kindermisbruik vs [X] handelend onder de naam [Y]

- rechtmatigheid website vagina.nl
- verwerkingsverbod bijzondere gegevens
- verklaring voor recht

St. Stop Online Shaming vs St. Slachtoffers Iatrogene Nalatigheid-Nederland

- rechtmatigheid website
- grondslag- en transparantievereisten
- verbod website

19

lopende zaken: schadevergoeding

Wrakingsverzoek tegen rechter-plaatsvervanger, tevens hoogleraar, toegewezen. [...] rechter heeft als wetenschapper onvoldoende afstand betrekt tot de zaak van verzoekers o.a. door een tweet.

St. Onderzoek Marktinformatie, St. Take Back Your Privacy, st. Massaschade & Consument vs. TikTok

- grondslag- en transparantievereisten, derde landendoorgifte (etc.)
- verklaring voor recht (etc.), **schadevergoeding**

St. The Privacy Collective vs. Oracle en Salesforce

- cookieregels, profilering, grondslag- en transparantie-vereisten, doelbinding etc.
- verklaring voor recht, **schadevergoeding**

op welke wijze, en in hoeverre, moet de betrokkene aantonen dat de geleden schade het gevolg is van de overtreding van de verordening..?

20

20

Pieter Baan Centrum: €300

Rb Gelderland 19 december
2018
ECLI:NL:RBGEL:2018:5551

5.1 Naar het oordeel van de rechtbank is de privacy van eiser geschonden omdat rapportages over eiser naar het Tuchtcollege zijn verstuurd en de daarin opgenomen strikt vertrouwelijke persoonlijke gegevens bij medewerkers en leden van het Tuchtcollege terecht zijn gekomen. Eiser heeft er in dit verband terecht op gewezen dat voor de aanspraak op schadevergoeding **niet is vereist dat sprake is van psychische schade**. [..]

5.2 Het voorgaande betekent dat eiser ingevolge artikel 49, tweede lid, van de **Wbp** recht heeft op een naar billijkheid vast te stellen schadevergoeding.

6. Ten aanzien van de hoogte van de vast te stellen schadevergoeding acht de rechtbank van belang dat de privacygevoelige persoonsgegevens bij een **kleine groep professionals** terecht zijn gekomen, te weten bij medewerkers en leden van het Tuchtcollege, en dat zij uit hoofde van hun functie een **geheimhoudingsplicht** hebben. Dit neemt niet weg dat van een schending van de privacy van eiser sprake is, en dat dit begrijpelijkerwijs **door eiser als naar en nadelig is ervaren**. Alles afwegend acht de rechtbank een **schadevergoeding van € 300 billijk**.

niet echt onderbouwd,
maar kleine groep
professionals met
geheimhoudingsplicht

21

Deventer: €500

Rb Overijssel 28 mei 2019
ECLI:NL:RBOVE:2019:1827

9. Naar het oordeel van de rechtbank is eiser als gevolg van dat onrechtmatige besluit **in zijn persoon aangetast wegens verlies van controle over zijn persoonsgegevens**. Dat is een persoonlijkheidsrecht. Dit betekent dat eiser op grond van artikel 82 van de Avg in samenhang met artikel 6:106 van het BW recht heeft op een naar billijkheid vast te stellen schadevergoeding. Wat betreft de hoogte van die vergoeding neemt de rechtbank in acht dat in het onrechtmatige besluit geen rechtvaardiging is gegeven voor de verwerking van de persoonsgegevens van eiser. De rechtbank neemt mede in aanmerking het gestelde onder 75, 85 en 146 van de preambule bij de Avg.

[..]

11. Nu door de verspreiding van zijn persoonsgegevens sprake is geweest van een schending van de privacy van eiser acht de rechtbank een **schadevergoeding van € 500,- billijk**.

niet met concrete
gegevens onderbouwd...!!

22

UWV: €250

Rb A'dam 2 september 2019
ECLI:NL:RBAMS:2019:6490

18. [...] Als gevolg van die schending heeft [eiseres] reële en niet verwaarloosbare nadelen geleden. De belangen waarin zij is getroffen zijn de belangen die de voorschriften van de AVG juist beoogt te beschermen. Art. 82 AVG bepaalt dat degene die materiële of immateriële schade heeft geleden als gevolg van een inbreuk op deze verordening, het recht heeft om van de verwerkingsverantwoordelijke [...] schadevergoeding te ontvangen voor de geleden schade. Alle schade moet worden vergoed en het begrip schade moet – overeenkomstig de doelstellingen van de AVG – ruim worden uitgelegd (par. 146 Considerans), [...]

18. Nu het verlies van controle over haar persoonsgegevens betreffende de langdurige ziekte blijvend is, dit anderzijds uitsluitend (medewerkers van) [werkgever 2] betreft en dit geen gevolgen heeft gehad voor haar economische of maatschappelijke positie, terwijl de als gevolg van de inbreuk opgetreden angst en stress in tijd beperkt is geweest, wordt een schadevergoeding van € 250,00 passend en billijk geacht. [...]

niet echt onderbouwd, kleine groep medewerkers, geen economische en maatschappelijke gevolgen, angst en stress beperkt

23

Gronings Stadsblog: €250

Rb Nrd NLD 15 januari 2020
ECLI:NL:RBNNE:2020247

4.106. Er is] sprake [...] van een **schending van een fundamenteel recht**, die naar zijn aard en gelet op de ernst daarvan meebrengt dat aanspraak bestaat op vergoeding van schade. Dit laatste volgt ook uit de AVG. Art. 82 AVG bepaalt dat degene die materiële of immateriële schade heeft geleden als gevolg van een inbreuk op de verordening, het recht heeft om van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerke schadevergoeding te ontvangen voor de geleden schade. **Alle schade moet worden vergoed en het begrip schade moet – overeenkomstig de doelstellingen van de AVG – ruim worden uitgelegd (par. 146 van de preambule bij de AVG), hetgeen betekent dat het enkele feit dat de schade niet exact gepreciseerd kan worden en mogelijk relatief gering van omvang is geen grond kan vormen om elke aanspraak daarop af te wijzen.**

4.107. et verlies van controle van [gedaagde 2] over zijn persoonsgegevens is enerzijds blijvend. Anderzijds beperkt het verlies van controle zich (vooralsnog) tot een medewerker van [eiser 1] ([naam A]) en één derde. [gedaagde 2] stelt weliswaar dat hij negatieve gevolgen heeft gehad van het handelen van [eiser 1] , **maar niet duidelijk is waar die negatieve gevolgen uit hebben bestaan.** Het lag, gelet op zijn daarop gerichte vordering, op de weg van [gedaagde 2] dat inzichtelijk te maken. Nu [gedaagde 2] dat niet heeft gedaan, maar het schadebegrip ruim uitgelegd moet worden en de rechtbank het aannemelijk acht dat [gedaagde 2] als gevolg van het handelen van [eiser 1] negatieve effecten heeft ervaren, bijvoorbeeld angst en stress, wordt **een schadevergoeding van € 250,00 passend en billijk geacht.**

niet met concrete gegevens onderbouwd...!!

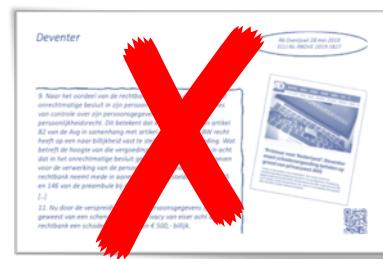
24

Deventer hoger beroep: nihil

ABRvS 1 april 2020
ECLI:NL:RBNNE:2020:899

33. [...] *Het algemene uitgangspunt dat schade moet worden onderbouwd, geldt ook hier. Er is geen grond voor het oordeel dat een inbreuk op de AVG zonder meer aantasting van de integriteit van een persoon impliceert en daarmee tot vergoedbare schade leidt. Anders dan [appellant sub 2] betoogt, kan dit niet worden afgeleid uit overwegingen 85 en 146 van de AVG. Dat een inbreuk op persoonsgegevens kan resulteren in (im)materiële schade en dat een betrokkene volledige en daadwerkelijke vergoeding van de door hem geleden schade moet ontvangen, betekent **niet dat een normschending per definitie tot schade leidt** en dat schade niet reëel en zeker moet zijn geleden. [...]*

34. *In dit geval doet zich niet een situatie voor waarbij de nadelige gevolgen van de normschending voor de hand liggen. [...]* Het gaat niet om ernstig verwijtbaar gedrag met zo ernstige gevolgen, dat dit als een inbreuk op een fundamenteel recht moet worden gekwalificeerd.

- Idem:
- ABRvS 1 april 2020, ECLI:NL:RBNNE:2020:900
  - ABRvS 1 april 2020, ECLI:NL:RBNNE:2020:901

Pieter Baan Centrum hoger beroep

ABRvS 1 april 2020
ECLI:NL:RVS:2020:898

32. [...] *Ook als het bestaan van geestelijk letsel in voornoemde zin niet kan worden aangenomen, is niet uitgesloten dat de aard en de ernst van de normschending en van de gevolgen daarvan voor de benadeelde, meebrengen dat van de in artikel 6:106, aanhef en onder b, BW bedoelde aantasting in zijn persoon 'op andere wijze' sprake is. In zo een geval zal degene die zich hierop beroept de aantasting in zijn persoon met concrete gegevens moeten onderbouwen. Dat is slechts anders indien de aard en de ernst van de normschending meebrengen dat de in dit verband relevante nadelige gevolgen daarvan voor de benadeelde zo voor de hand liggen, dat een aantasting in de persoon kan worden aangenomen. Van een aantasting in de persoon 'op andere wijze' als bedoeld in artikel 6:106, aanhef en onder b, BW is niet reeds sprake bij de enkele schending van een fundamenteel recht.*

schade hoeft niet te worden onderbouwd als de nadelige gevolgen zo voor de hand liggen dat 'aantasting in de persoon' kan worden aangenomen

Zie:
HR 15 maart 2019,
ECLI:NL:HR:2019:376 (EBI)

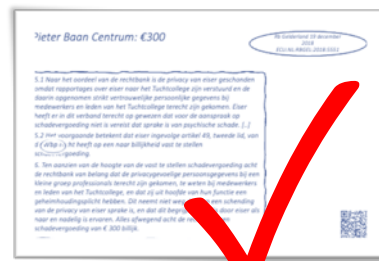

Pieter Baan Centrum hoger beroep: €500

ABRVs 1 april 2020
ECLI:NL:RVS:2020:898

Raad van State

36. [appellant] [heeft] recht heeft op toekenning van een vergoeding voor immateriële schade. [..]
Gelet op de omstandigheden van dit geval, waaronder de aard, duur en ernst van de inbreuk, zal de Afdeling deze schade naar billijkheid vaststellen op € 500. Daartoe neemt de Afdeling in aanmerking de bijzondere gevoeligheid van de aard van de persoonsgegevens die in dit geval zonder toestemming van [appellant] zijn verwerkt. Voor de verwerking van bijzondere (gevoelige) persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9 van de AVG, is in de AVG een hoger beschermingsniveau is neergelegd dan voor gewone persoonsgegevens. De nadelige gevolgen van de verstrekking van de gevoelige persoonsgegevens liggen voor de hand. [..]

Oldambt: €500

Rb Nrd NLD 12 januari 2021,
ECLI:NL:RBNNE:2021:106

4.27 [eiser] heeft naar het oordeel van de kantonrechter niet, althans onvoldoende, gesteld dat hij als gevolg van het onrechtmatig handelen van de gemeente op objectieve gronden vastgesteld psychisch letsel heeft opgelopen, in de zin van een in de psychiatrie erkend ziektebeeld. [..]
4.28. De kantonrechter is wél van oordeel dat [eiser] anderszins in zijn persoon is aangetast. De persoonlijke levenssfeer van [eiser] is bij herhaling door de gemeente geschonden vanwege het - in strijd met de AVG - meermalen publiceren van het BSN-nummer, het e-mailadres en het telefoonnummer van [eiser] op de gemeentelijke website, zonder dat [eiser] daarvoor toestemming aan de gemeente had verleend (vgl. r.o. 36 van de uitspraak van de Afdeling). Het gaat hierbij ook om naar hun aard gevoelige gegevens, zeker waar het betreft het BSN-nummer van [eiser]. De nadelige gevolgen van het lekken daarvan, zoals identiteitsfraude, liggen voor de hand. [..]
Gelet op de omstandigheden van het onderhavige geval, waaronder de aard, duur, frequentie en ernst van de inbreuk, afgezet tegen de omstandigheid dat niet is gebleken dat de datalekken tot concrete negatieve gevolgen hebben geleid, zal de kantonrechter deze schadevergoeding naar billijkheid vaststellen op een bedrag van € 500,00.

} schade ligt voor de hand

zwartelijstartsen.com: €5000(!)

Hof Arnhem-Lw. 6 april 2021,
ECLI:NL:GHARL:2021:3206

→ minus €1000, nl. het bedrag dat al in de strafzaak was toegewezen

5.1 [Het hof zal de] Stichting SIN veroordelen om binnen veertien dagen na het wijzen van dit arrest al de persoonsgegevens van appellant, waaronder ook de verwijzing naar de uitspraken van het CTG van 2 september 2010, van de websites www.sin-nl.org en www.zwartelijstartsen.nl te verwijderen en verwijderd te houden [...] Het gevorderde **bedrag van € 5.000,- voor immateriële schade** [...] zal het hof toewijzen minus het bedrag van € 1.000,- dat al door de strafrechter aan appellant als benadeelde partij is toegekend. [...] Nu het hier gaat om langdurige aantasting in eer en naam, waarvan appellant (evenals zijn partner) naar aan te nemen valt aanzienlijke hinder heeft ondervonden in zijn privéleven en in zijn mogelijkheden om een betaalde baan te vinden, is het hof van oordeel, ook gezien andere uitspraken van Nederlandse rechters, dat het gevorderde bedrag gezien de maatstaf van artikel 6:106 lid 1 aanhef, sub b BW een billijk bedrag is.

} schade met concrete gegevens onderbouwd...??

SVB: nihil

Rb. Mid-NNLD 4 mei 2021,
ECLI:NL:RBMNE:2021:1865

ABRvS 4 maart 2020,
ECLI:RVS:2020:674

→ onrechtmatige verstrekking van persoonsgegevens door Svb aan Belastingdienst/Toeslagen

36. De aard en de ernst van de privacyinbreuk zijn in dit geval **niet zodanig dat de nadelige gevolgen zo voor de hand liggen** dat een aantasting in de persoon kan worden aangenomen. **Het uitgangspunt is dan dus dat eiser moet bewijzen dat zijn dochter in haar persoon is aangetast en dat hij de geleden schade met concrete gegevens moet onderbouwen.** De rechtbank oordeelt dat eiser daarin niet is geslaagd. Op de zitting heeft hij erop gewezen dat de met het startbericht verstrekte persoonsgegevens digitaal heel lang kunnen blijven bestaan en dat dit schadelijk kan zijn voor zijn dochter. Eiser heeft op deze manier slechts in algemene bewoordingen gesteld dat schade is geleden en heeft dat **niet kunnen concretiseren**. Hij heeft dan ook niet aannemelijk gemaakt dat het verstrekken van de persoonsgegevens van zijn dochter aan de Belastingdienst/Toeslagen heeft geleid tot de aantasting van haar persoon en dat de gevolgen van de inbreuk haar rechtstreeks hebben getroffen.

37. De rechtbank overweegt hierbij dat de **algemene vrees voor identiteitsfraude** onvoldoende is voor een veroordeling in immateriële schade. Hoewel deze vrees voorstelbaar is en identiteitsfraude als gevolg van de privacyinbreuk niet uit te sluiten is, is dat **onvoldoende concreet** om nu uit te kunnen concluderen dat eisers dochter in haar persoon is aangetast.

- schade ligt niet voor de hand
- eiser moet schade aantonen
- met concrete gegevens
- algemene vrees voor ID-fraude is onvoldoende

Almelo: 2 x €125

Rb. Overijssel 31 mei 2021,
ECLI:NL:RBOVE:2021:2264

besluit van gemeente om niet te voldoen aan
verwijderingsverzoek o.g.v. art. 17.1 AVG

15. Naar het oordeel van de rechtbank is [naam] als gevolg van het **bestreden besluit**, dat een onrechtmatig karakter heeft, in zijn persoon aangetast door verlies van controle over zijn persoonsgegevens. Het betreft een aantasting van een persoonlijkheidsrecht. Dat betekent dat eiseres op grond van artikel 82 van de AVG in samenhang met artikel 6:106 van het Burgerlijk Wetboek recht heeft op een naar billijkheid vast te stellen schadevergoeding.

16. Het uitgangspunt is dat eiseres de door haar gestelde schade met concrete gegevens moet onderbouwen. Gelet op de omstandigheden van het geval en het langdurig verzet van verweerder tegen een redelijk verzoek tot vernietiging van het Jeugdwet-dossier van [naam], heeft de gemachtigde van eiseres in het aanvullend beroepschrift van 9 september 2020 aangevoerd het billijk te achten dat zowel voor [naam] als voor zijn wettelijk vertegenwoordigster een bedrag van € 1.500,- wordt toegekend wegens immateriële schade.

17. De rechtbank volgt de gemachtigde van eiseres hierin niet vanwege het **ontbreken van concrete gegevens**. De rechtbank acht een **schadevergoeding van € 125,- voor eiseres en eenzelfde bedrag aan schadevergoeding voor [naam] redelijk** en zal verweerder hiertoe veroordelen.

schade niet met concrete
gegevens onderbouwd:
bescheiden schadevergoeding

31

Rotterdam: €2500

Rb. Rotterdam 12 juli 2021,
ECLI:NL:RBROT:2021:6822

besluit van gemeente om medische gegevens
niet uit dossier te verwijderen (art.17.1 AVG?)

4.2. Verzoekster stelt als gevolg van het handelen van verweerder ten minste **€25.000,-** aan schade te hebben geleden.

4.3. Ten aanzien van de hoogte van de vast te stellen schadevergoeding is van belang dat de privacygevoelige persoonsgegevens gedurende een periode van ongeveer tien jaar door verweerder zijn bewaard, ondanks verschillende verzoeken van verzoekster tot vernietiging van de gegevens. **De rechtbank acht voldoende aannemelijk dat in die tien jaar de persoonlijke gegevens van verzoekster zijn verwerkt en meerdere personen en/of instanties van de inhoud kennis hebben kunnen nemen zonder dat zij daartoe gerechtigd waren en dat verzoekster op grond daarvan immateriële schade heeft geleden.** De schade begroot de rechtbank, met inachtneming van de in 4.1. genoemde uitspraak van de Afdeling (waarin een schadevergoeding is toegekend van € 500,- voor een kortdurende onrechtmatige verwerking van medische gegevens) en de lengte van de periode dat de gegevens onrechtmatig zijn bewaard en verwerkt, op **€ 2.500,-**.

4.4. De stelling van verzoekster dat door het onrechtmatig bewaren en bewerken van haar gegevens haar carrière is beschadigd en zij daardoor onder andere inkomensverlies heeft geleden, acht de rechtbank niet aannemelijk gemaakt. Het verzoek om materiële schadevergoeding wordt daarom afgewezen.

- medische gegevens
- ten onrechte bewaard 10 jaar bewaard
- toegankelijk voor meerdere personen en instanties

32

Dus...

In beginsel moet **met concrete gegevens** worden **aangetoond** dat er schade is geleden als gevolg van de overtreding

tenzij de schade zo **voor de hand ligt** dat 'aantasting in de persoon' kan worden aangenomen

relevant zijn

- verwijtbaarheid gedrag en ernst van gevolgen (Deventer)
- aard duur en ernst van de overtreding (Pieter Baan)
- gevoeligheid van de gegevens (Pieter Baan)
- bij een datalek ligt ID-fraude voor de hand (Oldambt)

33

33

intussen in Duitsland en Oostenrijk

Bundesverfassungsgericht 14
January 2021,
ECLI:DE:BVerfG:2021:rk20210
114.1bvr285319

Oberster Gerichtshof 12 May
2021 questions asked to CJEU

The facts to be assessed in the main proceedings raised the question **under which conditions Art. 82(1) GDPR grants a claim for monetary damages** and which understanding of this provision is to be given in particular with regard to recital 146, third sentence, which requires a **broad interpretation of the concept of damage** in light of the case law of the Court of Justice of the European Union that fully complies with the objectives of the GDPR

- Does the award of compensation under Article 82 GDPR [...] also require, in addition to infringement of provisions of the GDPR, **that an applicant must have suffered harm, or is the infringement of provisions of the GDPR in itself sufficient for the award of compensation?**
- Does the assessment of the compensation depend on further EU-law requirements in addition to the principles of effectiveness and equivalence?
- Is it compatible with EU law to take the view that the award of compensation for non-material damage **presupposes the existence of a consequence of the infringement** of at least some weight that goes beyond the upset caused by that infringement?

wordt vervolgd...

34

34

DANK VOOR UW AANDACHT

VRAGEN?

g.j.zwenne@law.leidenuniv.nl

81